
Vi er under angrep

DEBATT

IDA TVETER

idatveter1@gmail.com

Ida Tveter er infeksjonsmedisiner ved Nordlandssykehuset i Bodø og styremedlem i Not a target Norge.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir følgende interessekonflikter: Hun er ubetalt styremedlem i Palestinakomiteen i Bodø.

ODA HUSEBEKK-WIIK

Oda Husebekk-Wiik er anestesilege ved Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø og styreleder i Not a target Norge.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

KINE MARIANNE BERGLUND

Kine Marianne Berglund er spesialsykepleier ved avdeling for elektiv ortopedi og revmatologi ved St. Olavs Hospital og fungerende styreleder i Not a target Norge.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

KAYNAT RASHID

Kaynat Rashid er lege i spesialisering ved Oslo universitetssykehus og styremedlem i Not a target Norge.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

LISE SKAAREN HANSEN

Lise Skaaren Hansen er øre-nese-hals-lege ved Sørlandet Sykehus, Kristiansand og styremedlem i Not a target Norge.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Angrep på helsevesenet i krig og konflikt er i ferd med å bli normalisert. Det er tid for handling.

Intensivavdelingen ved Jabal Amel-sykehuset i Tyrer ble delvis ødelagt i israelske luftangrep i starten av juni 2026. Overlege Bassam Mtairek inspiserer skadene. Foto: Marwan Naamani / ZUMA Press Wire

Omsorgen for syke og sårede har vært beskyttet av internasjonal lov siden de første Genèvekonvensjonene. Det hvite flagget med rødt kors eller halvmåne har gitt helsearbeidere rom til å gi livreddende helsehjelp selv når kriger raser. Nå slår denne beskyttelsen dype sprekker.

«Det hvite flagget med rødt kors eller halvmåne har gitt helsearbeidere rom til å gi livreddende helsehjelp selv når kriger raser. Nå slår denne beskyttelsen dype sprekker»

I 2016 vedtok FNs sikkerhetsråd enstemmig resolusjon 2286 som en reaksjon på angrep mot helsevesenet i Syria og bombingene av Leger Uten Grensers traumesenter i Kunduz, Afghanistan [\(1\)](#). Det ble gitt lovnader om at angrep på helsevesenet aldri skulle bli akseptert som en del av krigføring. Ti år senere er det nettopp det som skjer.

Mange angrep på helsevesenet

Bare i 2025 ble det registrert 1 389 angrep på helseinstitusjoner, som resulterte i 1 984 umiddelbare dødsfall. Angrepene fortsetter i 2026. I Sudan er 194 drept og 320 skadet i slike angrep siden nyttår [\(2\)](#).

I Libanon viderefører Israel sin strategi fra Gaza med dobbel- eller trippelangrep: Angrep følges av en pause hvor ambulansarbeidere og andre hjelpere kommer til for å ta seg av døde og sårede, deretter angripes området på nytt og rammer hjelperne [\(3\)](#).

2. juni ble Jamal-Amel-sykehuset i byen Tyr påført store skader etter at et israelsk luftangrep traff nabobygningen. Fire døde og 127 ble såret i angrepet, blant dem 39 ansatte ved sykehuset [\(4\)](#). Over 130 er drept i angrep på helsevesenet i Libanon siden 2. mars [\(2\)](#).

«Angrep følges av en pause hvor ambulansesarbeidere og andre hjelpere kommer til for å ta seg av døde og sårede, deretter angripes området på nytt og rammer hjelperne»

Myanmar har blitt et av de farligste landene i verden å være helsearbeider. Etter militærkuppet i 2021 har sykehus blitt okkupert og raidet og helsearbeidere har blitt banket opp og arrestert på jobb (5). I Ukraina har Verdens helseorganisasjon talt 3 000 angrep mot helsevesenet i de over 1 500 dagene krigen har pågått (2). Iran, Syria, Nigeria, Niger, Russland, Burkina Faso, Mali, Sør-Sudan – listen over land hvor helsearbeidere ikke er trygge på jobb, er lang.

Konsekvenser i lang tid

Når sykehus eller fødeklionikker rammes, medfører angrepene ikke bare direkte skade, men ødelegger helsevesenet på sikt. Behandling av kroniske lidelser, svangerskapsomsorg og vaksinasjonsprogram svekkes. Dette fører til lidelser og tap av menneskeliv, lenge etter at kamphandlingene er over (6).

Særlig alvorlig er det når helsearbeidere blir trakassert, arrestert eller i verste fall torturert og drept. De siste årene har vi sett mange slike tilfeller. Et eksempel er Hussam Abu Safiya, barnelege og direktør ved Kamal Adwan-sykehuset i Gaza, som ble arrestert 27.12.2024, uten tiltale. Etter rapporter om alvorlig tortur og fare for liv krever både Amnesty International og FNs spesialrapportører legens umiddelbare løslatelse. Likevel sitter han fortsatt fengslet etter mer enn 500 dager (7).

Helsearbeidere er ikke et mål

Etter at sykehus på sykehus i Gaza ble angrepet etter 7. oktober 2023, oppsto det her i landet månedlige markeringer av og med helsepersonell som ville vise solidaritet med sine kollegaer i krig og konflikt. Målet var å legge press på politikere og myndigheter her hjemme for å tvinge fram handling. Vi har etter hvert samlet oss i den partipolitisk uavhengige organisasjonen Not a target Norge (8), som jobber for en tryggere verden gjennom et trygt helsevesen.

«Lovene og prinsippene som skulle forsvare helsevesenet i krig og konflikt, hules ut rett foran øynene våre – uten at noen holdes ansvarlig»

Dessverre har ikke angrep mot helsevesen og helsearbeidere avtatt siden 2023, men reaksjonene har det. Lovene og prinsippene som skulle forsvare helsevesenet i krig og konflikt, hules ut rett foran øynene våre – uten at noen holdes ansvarlig. Plikten til beskyttelse av helsevesenet i krig er ikke relativ. Hvorvidt overgriperne straffes, skal ikke være avhengig av hvilken relasjon vi som nasjon har til dem. Straffefriheten kan ikke fortsette. Angrep mot helsevesenet ett sted er en trussel mot helsevesenet alle steder.

«Hvorvidt overgriperne straffes, skal ikke være avhengig av hvilken relasjon vi som nasjon har til dem. Straffefriheten kan ikke fortsette»

Vi kan ikke la dette bli den nye normalen. Vi som helsepersonell må forsvare de lovene som skal beskytte vår rett til å gjøre jobben vår. La oss vise solidaritet med kollegaer som hver dag går på jobb, uten å vite om de vil komme trygt hjem igjen. Helsevesenet skal ikke være mål i krig og konflikt.

LITTERATUR

1. MSF. Attacks on healthcare: Medical staff deserve more than empty words. MSF 30.4.2026. <https://www.msf.org/attacks-healthcare-medical-staff-deserve-more-empty-words> Lest 12.6.2026.
2. WHO. Surveillance System for Attacks on Health Care (SSA). <https://extranet.who.int/ssa/Index.aspx> Lest 9.6.2026.
3. Christou W, Abdelkarim A. Israel deliberately targeting medical facilities in south Lebanon, say health workers. The Guardian 21.3.2026. <https://www.theguardian.com/world/2026/mar/21/israel-targeting-medical-facilities-south-lebanon-health-workers> Lest 12.6.2026.
4. Libanon NTB-AFP. Nesten 40 sykehusansatte såret i angrep mot Tyr mandag. Aftenposten 2.6.2026. <https://www.aftenposten.no/verden/i/16jllK/libanon-nesten-40-sykehusansatte-saaret-i-angrep-mot-tyr-mandag> Lest 12.6.2026.
5. Tar P. Myanmar regime behind over 70% of attacks on health care since coup. The Irrawady 22.5.2026. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmar-regime-behind-over-70-of-attacks-on-healthcare-since-coup.html> Lest 12.6.2026.
6. Spiegel P, Martinez E, Abraham O et al. Johns Hopkins Center for Humanitarian Health-Lancet Commission on health, conflict, and forced displacement: health in a world of crises and impunity. Lancet 2026; 407: 2065–140. [PubMed][CrossRef]
7. FN. UN experts demand immediate release of Dr Abu Safiya after reports of "severe torture". FN 24.3.2026. <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/03/un-experts-demand-immediate-release-dr-abu-safiya-after-reports-severe> Lest 12.6.2026.
8. Not a target Norge. <https://www.notatargetnorge.no/> Lest 12.6.2026.

Publisert: 16. juni 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.0385
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. juli 2026.